

اگر می‌خواهید نگاهی جامع به نظام تأمین اجتماعی و خدمات درمانی در منطقه آفریقا داشته باشید، بهتر است سری زبند به کتاب «مدیریت نظام خدمات درمانی در آفریقا» به قلم «مارتیس ساما» و «وین کین نیوین». در این کتاب به نظام خدمات درمانی این قاره با مثال‌های ویژه از کشورهای مختلف آفریقایی اشاره شده است. از آنجایی که اکثر کشورهای آفریقایی در یک دهه اخیر اصلاحات زیادی را در نظام تأمین اجتماعی و خدمات درمانی خود انجام داده‌اند، نویسندگان این کتاب فصل‌ویژهای را به مطرح کردن این اصلاحات اختصاص داده‌اند. در این فصل از نگاه کارشناسان مختلف نیز برای شرح خوب یا بد بودن اصلاحات در کشورهای مختلف آفریقایی نیز استفاده شده است. می‌توانید این کتاب را از سایت آمازون با بهای ۲۸ دلار تهیه کنید.

تجربه دیگر کشورها

یکشنبه ● ۲۰ تیر ۱۳۹۵ ● شماره شصت و یک

A T I V E H N O

بنابر اذعان سازمان بهداشت جهانی، کشور کوبا از نظر نظام بهداشتی الگویی برای جهان به شمار می‌رود. این کشور با وجود دهه‌ها تحریم، توانست نظام درمانی پیشرفته و کارآمدی داشته باشد که امروز در دنیا زاینزد است

چرا کوبایی‌ها از درمان خود راضی‌اند؟

الگوی کوبایی نظام بهداشت برای جهان

به کوبا سفر کردند و گفته می‌شود که بیشتر این جهانگردان برای درمان به کوبا رفته بودند. به گفته کرک و اریسمان، پژوهشگران غربی، ۲ میلیون نفر در سراسر دنیا سلامتی خود را مدیون خدمات پزشکان کوبایی‌اند.

■ سهم ۸/۵ درصدی بیمار

این در حالی است که در این کشور مردم تنها ۸/۵ درصد از هزینه‌های درمانی را می‌پردازند. علت تقریباً روشن است. در نظام سلامت ملی که بیشتر در کشورهای سوسیالیستی است، هزینه‌ها را دولت پرداخت می‌کند و ارائه خدمات رایگان است. دولت کوبا بیشتر از هر کشوری در جهان به فکر هزینه‌های سلامت مردمش است. پرداخت ۹۱/۵ درصد از این هزینه‌ها توسط دولت کوبا، خیال مردم این کشور را از گرانی خدمات درمانی راحت کرده است. در این کشور به ازای هر ۱۰ هزار نفر، حدود ۲۳ پزشک مشغول فعالیت هستند که این آمار کوبا بیشترین تعداد پزشک را موظف به خدمت‌رسانی به مردم کرده است.

کوبا پزشکان زیادی دارد که عمده تلاش خود را صرف پیشگیری و توسعه صنایع بیولوژیکی، واکسیناسیون و داروهای می‌کنند. ضمن اینکه تحصیلات دانشگاهی در حوزه پزشکی نیز رایگان است و سودآوری در حوزه بهداشت و درمان توسط دولت ممنوع اعلام شده است.

گفتنی است در کوبا، مراقبت‌های پزشکی پیشگیرانه، آزمایش‌های تشخیص بیماری و داروها برای بیماران بستری در بیمارستان رایگان است. با این حال برخی موارد پزشکی رایگان نیست. این موارد عبارت‌اند از داروهایی که برای مواردی غیر از بیماری تجویز می‌شوند، مشکلات شنوایی، دندان‌پزشکی، و فرایندهای اورتوپدیک، صندلی چرخ‌دار و عصای زیر بغل. افراد می‌توانند این موارد را از فروشگاه‌های دولتی تهیه کنند. قیمت این موارد پایین است چراکه دولت برای آن‌ها یارانه در نظر گرفته است، اما برای بیمارانی که درآمد پایین دارند این موارد نیز رایگان است.

درمان می‌کنند و در مورد ۲۰ درصد بقیه، بیمار به بیمارستان‌ها ارجاع می‌شود. به طور کلی بیش از ۹۷ درصد درمان‌ها از پزشکان خانواده آغاز می‌شوند.

■ افزایش امید به زندگی

همان‌طور که در تارنمای مجله «لینکس»، نشریه وابسته به سوسیالیست‌های استرالیا، آمده امروز برای بسیاری از کشورهای فقیر این امکان وجود ندارد تا الگوهای غربی بهداشت و درمان را سرمشق توسعه این بخش قرار دهند. از این رو، امروز شماری از کشورهای کم‌درآمدتر برای توسعه و تحول بخش بهداشت و درمان خود کوبا را الگوی خود قرار داده‌اند. به عبارتی، جزیره‌ای که تقریباً به اندازه نیویورک جمعیت دارد تنها با صرف ۴ درصد پولی که آمریکا صرف هر نفر می‌کند، توانسته کاری کند که متوسط عمر مردم ۷۸ سال باشد. همچنین مردم کوبا در میان کشورهای منطقه جغرافیایی خود بالاترین متوسط طول عمر را دارند و از این نظر جزو پنج کشور اول دنیا هستند.

از سوی دیگر پزشکان کوبایی نیز در جهان مشهورند و این کشور دهه‌هاست که برنامه منسجمی برای آموزش پزشکان دارد. سطح بالای خدمات درمانی در کوبا این کشور را به بهشت گردشگری پزشکی تبدیل کرده و انتظار می‌رود با لغو تحریم‌های آمریکا، درآمد این صنعت نیز چندین برابر شود.

برای مثال، در سال ۲۰۱۲ میلادی ۲ میلیون و ۸۰۰ هزار جهانگرد

درمان محور است. الگوهای درمان محور که در بیشتر کشورهای غربی از جمله ایالات متحده، همسایه کوبا، رواج دارد پر هزینه‌اند و آمریکا به عنوان اقتصاد اول دنیا و با وجود برخورداری از بهترین بیمارستان‌های دنیا هنوز نتوانسته برای تمام اقشار جامعه خود خدمات بهداشتی و درمانی فراهم کند.

به بیان دیگر، سازمان بهداشت جهانی یادآوری می‌کند که نبود دسترسی به بهداشت و درمان در جهان حاصل کمبود یا فقدان منابع نیست، بلکه ناشی از نبود اراده سیاسی در میان رهبران کشورهاست که اغلب برای برطرف کردن نیازهای بهداشتی و درمانی قشرهای آسیب‌پذیر کاری نمی‌کنند. اما کوبا توانسته با وجود همه مصائب اقتصادی یک نظام بهداشت و درمان مثال‌زدنی ایجاد کند.

برخی تحلیلگران بر این باورند که الگوهای درمان محور که اغلب کشورهای در حال توسعه هم از آن پیروی می‌کنند، اثری مخرب بر بخش بهداشت و درمان بر جای می‌گذارند. از سوی دیگر پیشگیری همواره آسان‌تر و حتی ارزان‌تر از درمان است. اما نظام‌های اقتصادی مبتنی بر سود و زیان و عرضه و تقاضا بیشتر از الگوهای درمان محور پیروی می‌کنند. اینجاست که الگوی پیشگیری و آموزش در نظام بهداشت و درمان کوبا اهمیت خود را نشان می‌دهد.

کوبا در کل دارای ۴۹۲ کلینیک است که ۸۳ مورد آن در پایتخت یعنی هوانا هستند و هریک از آن‌ها ۳۰ تا ۴۰ برنامه پزشکی و مشاوره‌ای دارند که دارای تخصص بالاتری نسبت به پزشک خانواده هستند. این کلینیک‌ها بیش از ۸۰ درصد بیماری‌ها را

نمای نزدیک

ازمان بهداشت جهانی یادآوری می‌کند که نبود دسترسی به بهداشت و درمان در جهان حاصل کمبود یا فقدان منابع نیست، بلکه ناشی از نبود اراده سیاسی در میان رهبران کشورهاست که اغلب برای برطرف کردن نیازهای بهداشتی و درمانی قشرهای آسیب‌پذیر کاری نمی‌کنند. اما کوبا توانسته با وجود همه مصائب اقتصادی یک نظام بهداشت و درمان مثال‌زدنی ایجاد کند.

● حامد رسولی ●

● روزنامه نگار ●

کوبا، کشوری که نیم‌قرن زیر فشار تحریم‌های آمریکایی بوده به تازگی روابط خود را با ایالات متحده احیا کرده است. بنابر اذعان سازمان بهداشت جهانی از نظر نظام بهداشتی الگویی برای جهان به شمار می‌رود. این کشور با وجود دهه‌ها تحریم، توانست نظام درمانی پیشرفته و کارآمدی داشته باشد که امروز در دنیا زاینزد است. اما کوبایی‌ها چگونه توانستند با وجود فشار سنگین اقتصادی و رابطه نداشتن با بزرگ‌ترین اقتصادهای جهان، چنین موفقیت بزرگی کسب کنند؟

برخی تحلیلگران می‌گویند، دلیل این موفقیت کوبا اجرای درست سیستم پیشگیری است. در حالی که در سال ۱۹۵۹ امید به زندگی در کوبا بیشتر از ۵۸ سال بود، اکنون این عدد به ۷۸ سال رسیده و کوبا توانسته بسیاری از بیماری‌های همه‌گیر و به‌ویژه بیماری‌هایی که موجب مرگ و میر کودکان می‌شود را کنترل کند.

سازمان بهداشت جهانی می‌گوید نظام بهداشت و درمان کوبا یکی از بهترین‌ها در جهان است. سایت خبری «هافینگتون پست» در این باره به نقل از «مارگارت چان» مدیر کل سازمان بهداشت جهانی می‌نویسد: «کوبا تنها کشوری است که توانسته نظام بهداشت و درمان خود را با تحقیق و توسعه درآمیزد.» او می‌افزاید: «این همان راهی است که همه باید برویم، چراکه بهداشت این‌ای بشر را تنها با نوآوری‌هایی از این دست می‌توان بهبود بخشید.» چان می‌گوید: «ما صادقانه امیدواریم روزی فرارسد که همه ساکنان زمین، مانند مردم کوبا از خدمات پزشکی درجه یک برخوردار شوند.»

■ ترجیح پیشگیری بر الگوی درمان محور

رویکرد اصلی نظام بهداشت و درمان کوبا برای تأمین نیازهای بهداشتی همه قشرهای جامعه، ترجیح پیشگیری بر الگوهای

● دیگر سو ●

● منبع: لایف اینشورنس ●

تمرکز بیمه‌گران جهان بر بیمه درمانی درازمدت

با پیر شدن جمعیت جهان، شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات بیمه درمانی نیز دریافته‌اند که تمرکز بر بیمه درمانی طولانی‌مدت برای آن‌ها نفع بیشتری خواهد داشت. در حال حاضر کشور استرالیا با ارائه ۵۶ ماه خدمات پرستاری در خانه در فهرست نخست جای دارد و پس از این کشور نیز ایتالیا جای گرفته است.

در گزارش شرکت «سوئیس ری»، یکی از بزرگ‌ترین بیمه‌گران اتکایی جهان، که به بررسی شرایط بیمه درمان در ۱۲ کشور پرداخته، آمده است که شهروندان ژاپنی حدود ۲۷ ماه تحت پوشش قرار می‌گیرند و این کشور در آسیا از نظر ارائه خدمات درمانی درازمدت در جایگاه نخست و در جهان در رتبه هفتم قرار دارد. این در حالی است که در چین، افراد تنها شش ماه تحت پوشش هستند که این بازه زمانی برابر با ایالات متحده، دو کشور را مشترکاً در جایگاه دهم جهان جای داده است. در مکزیک نیز افراد میانسال تنها حدود پنج ماه از خدمات پرستاری در خانه بهره‌مند می‌شوند. سوئیس ری در این گزارش تأکید می‌کند که جهان در حال پیر شدن است و این مسئله توجه بیمه‌گران را به ارائه خدمات درمانی درازمدت جلب کرده است. اما این موضوع به‌شدت با بودجه‌های دولتی، تغییر جمعیت جغرافیایی، کمبود فعالیت‌های فردی و آگاهی محدود افراد گره خورده است.

در گزارش‌ها آمده است که تعداد افراد با ۶۵ سال سن و بیشتر تا ۱۸ سال آینده حدود ۸۰ درصد افزایش می‌یابد و به رقم یک میلیارد نفر می‌رسد. در حال حاضر سه کشور آلمان، ژاپن و ایتالیا دارای بیش از ۲۰ درصد سالمند هستند که سهم قابل توجهی از جمعیت این کشورها را تشکیل می‌دهند.

از سوی دیگر کشورهای یونان و فنلاند نیز به تازگی به جمع این کشورها اضافه شده‌اند و جمعیت سالمندان این کشورها نیز از مرز ۲۰ درصد کل جمعیت آن‌ها گذشته است. همچنین تا سال ۲۰۲۰ تعداد کشورهای با نرخ سالمند بیش از ۲۰ درصد در جهان به ۱۳ کشور افزایش خواهد یافت که همچنان آمار بالایی نخواهد بود. اما بر اساس آمارها، در سال ۲۰۳۰ بیش از ۲۰ درصد از کل جمعیت ۳۴ کشور جهان را سالمندان تشکیل خواهند داد.

افزایش جمعیت سالمند کشورها تبعات مختلف اقتصادی را برای آن‌ها به همراه خواهد داشت. این رخداد جمعیتی نه تنها با کاهش نیروی کار و در نتیجه کاهش رشد اقتصادی همراه خواهد بود، بلکه به دلیل نیاز به افزایش بودجه‌های بهداشتی و حمایتی برای این سالمندان، اقتصاد کشورها به میزان قابل توجهی تحت تأثیر این بحران قرار خواهد گرفت.

تنها راه مقابله با این پدیده ارائه محصولات مختلف از سبب بیمه‌گران است؛ محصولات ماندن بیمه‌های عمر، بیمه‌های بازنشستگی و پوشش‌های درمانی ویژه بیماری‌های خاص. بیمه‌گران همچنین باید محصولات خود را برای رفع نیاز مشتریان‌شان توسعه دهند و در این مسیر ارائه بیمه‌های کوتاه‌مدت و ضروری در اولویت است.

این بیمه‌گر اروپایی در انتهای گزارش خود تأکید می‌کند: «البته بیمه‌گران به‌تدریج قادر به حمایت از افراد میانسال نیستند و تمامی فعالان و سهامداران مانند دولت‌ها و موسسه‌های درمانی باید در این مسیر گام بردارند و از افراد حمایت مالی کنند.» به هر ترتیب شرکت‌های بیمه‌گر که سود بیشتری را در بیمه‌های درمانی طولانی‌مدت جستجو می‌کنند، در این زمینه خدمات متفاوتی ارائه می‌کنند و کثرت این خدمات می‌تواند به نفع بیمه‌شوندگان باشد و قدرت انتخاب آن‌ها را افزایش دهد. همچنین رقابت در ارائه خدمات متفاوت به کاهش نرخ‌ها نیز کمک می‌کند. با این حال هنوز بسیاری از افراد قادر به تأمین هزینه بیمه‌های درمانی درازمدتی نیستند که بهترین کیفیت را در مقابل قیمت بیشتر ارائه می‌کنند.

